

Pr.177(651), III metai + Stade + 1947.VIII.7 d., ketvirtadienis

SVARBUS DEBATAI ŽEMŲSIUOSE RUMUOSE/ D.Britanijos ministeris pirmininkas Attlee pasiūle Žem. Rumams priimti įstatymą, duodantį teisę vyriausybei naudotis plačiais įgaliojimais kovai su ekonomine krize. Įstatymo projektas numato: 1.įgaliojimus pramonės produkcijai pakelti, 2.įgaliojimus liečiančius eksporto padidinimą ir importo sumažinimą ir 3.įgaliojimus esamiems aktyvams sulaikyti.

Vakar po pietų prasidėjo patys debatai. Pradžioje pasisakė konservatorių atstovas, buvęs kolonijų ministeris Stanley. Jis kaltino vyriausybę išleidusią per 1 metus JAV-bių paskolą, kurios turėjo užtekti 4 metams. Ką šiandieną ministeris pirmininkas pasiūlys, tą jis turės pasiūlyti prieš vienerius metus laiko.

Ministeris pirmininkas Attlee pradėjo savo kalbą, atremdamas opozicijos kaltinimus ir nurodydamas į sunkumus, kuriuos D.Britanija turi pergyventi ir dabar dar pergyvena. Kaip po pirmo pasaulinio karo, taip ir po antrojo, D.Britanijos skolos padidėjo, eksportas sumažėjo per pusę, daugelis laivų buvo paskandinta, pramonė ir miestai nukentėjo nuo oro puolimų. Prie to dar prisidėjo žiauri žiema, kuro trūkumas, okupacinių krastų išlaiskymas ir padidintos kariuomenės aprūpinimas. Todel esą nereikia stebėtis, kad JAV-bių ir Kanados paskolos, kurių turėjo užtekti ligi 1949/50 metų, issenka jau šiais metais. Iš likusių paskolų dalies - 600 milijonų svarų sterlingų, tegalima isleisti 250 milijonų iš JAV-bių paskolos ir 120 milijonų - iš Kanados paskolos. Attlee išreiskė savo dėkingumą JAV-bems ir Kanadai už suteiktas paskolas, o ir taip pat savo dėkingumą britų tautai už sunkiais laikais parodytą ištvermingumą ir už dabartinės padėties supratimą. Po šio didžiulio karo D.Britanija negalinti issiversti be užsienio paskolos, ir šiam reikalui sutvarkyti mato išeitį Marshallio plane, kuris, kaip ir D.Britanija, siekia visos Europos bendradarbiavimo. Toliau Attlee nurodė į vyriausybės pasiūlytas priemones ekonominei padėčiai pagerinti. Šios priemonės pirmiausia numato pramonės produkcijos didinimą, į kuri svarbiausia įeina anglių ir plieno pramonė. Toliau eina eksporto padidinimas, kuris per pirmutinius tris mėnesius lieka toks pat, kaip dabar, t.y. 140% daugiau negu 1938 metais; paskui jis bus keliamas iki 160% ir aukščiau. Nežiūrint į visus vidaus sunkumus, importas turės būti mažinamas. Vyriausybė taip pat numato penk dešio planą žemės ūkio gamybai pakelti. Šis planas kustuosiąs 100 milijonų svarų sterlingų. Tam planui įvykdyti reikia daug žemės ūkio masinų ir apie 100.000 naujų žemės ūkio darbininkų. Kariuomenės skaičius busias sumažintas, tačiau tokiu apskaičiavimu, kad tai nepakenktų D.Britanijos saugumui ir D.Britanijos užsienio politikos vedamai linijai. Butina yra statyti naujus namus, kaip vietos gyventojams, taip ir užsienio darbininkams, bet visvien medžio importas turės būti sumažintas. Taip pat numatomi suvaržymai benzinui, užsienio filmams, devizų leidimams ir t.t. Pagaliau Attlee pareiskė, kad šioji antroji kova dėl laisvės ir gerovės bus laimėta. Attlee kvietė visą britų tautą prisidėti prie šios antrosios kovos, kaip ji buvo prisidėjusi prie pirmos kovos karo metu.

Taryziuje visų 16 valstybių įgaliotiniai įteikė užs.reik. min.conf.koordinacinei komisijai savo užpildytas anketas. Iš Vokietijos trijų vakarinių sričių, anketas įteikė pirmiausia prancuzai; laukiama įteikiant amerikiečių ir britų sričių.

+++++

Ponui Augustinui O r e n t u i, nemokamai sutaisiusiam mūsų radio aparatą, reiskiamo nuosirdžią lietuviską padėką

"Aktualiųjų Informacijų"

Kolektyvas

IV. IRIOS POLITINES ZINIOS/ -Saugumo Taryboje D.Britanijos atstovas pareiske savo vyriausybės nuomonę del bylos su Egiptu. Saugumo Taryba negalinti padaryti savo intervenciją ten, kur dvi valstybes savo sudarytos sutarties nuostatus pildancios, ir stauga viena is jų nuo sutarties norinti atsisakyti. Britai ispidysią sutartį ligi jos baigimo termino - 1956 metų. Britai neperzengs sutarties: jie savo kariuomenes atitrauks is Egipto ligi 1949 metų. Sudanui britai duosią autonomiją, bet nesutiksia, kad Sudanas butų perleistas Egiptui.

Posedis buvo atidetas ligi pirmadienio.

-Sofijoje prasidejo byla pries bulgary opozicijos vadą Petkovą. Liudiję karininkai parode, kad girdeję, kai Petkovas ruosesis samoksiui vyriausybei nuversti. Iteismo sale nebuvo ileisti britų ir amerikiečių pasiuntiniai, nors tai ministeris pirmininkas Dimitrov buvo jiems pazadejęs. Pasiuntiniai tuo reikalu iteike protestą.

-Britų kariuomens vadas Berlyne brig.generolas Hynd dementavo gandus, kad esą britų kariuomene ruosiasi apleisti Berlyną. Tų gandy pasekoje kai kurie berlynieciai jau buvo pradeję begti is miesto. Hynd pareiske, kad britai pasiliksia Berlyne tol, kol jame bus rusai, amerikieciai ir prancuzai.

-Visos trys didziosios valstybes sutiko pasiusti į Londoną savo uzsienio reikalų ministerių pavaduotojus pasiruosti Londono konferencijai.

DD.Britanija atsake į TSRS-gos notą, nurodydama butinumą ratifikuoti taikos sutartis su penkiomis buv. Vokietijos vasalinėmis valstybėmis. Nuo didziųjų valstybių ratifikavimo priklausys jų sutarčių isigaliojimo laikas, ir esą negalima duoti buv. prieso valstybems savo ratifikavimu nustatyti taikos sutarčių isigaliojimo laiką pagal jų norą.

-Austrijoje sovietai uzeme tolimesnes pameones imones. Į amerikiečių ir britų protestus del Loban naftos perdirbimo imonių uzemimo, sovietai pareiske, kad tai esą buvusios vokiečių imones.

-Neziurint į sudarytas ginklų paliaubas Indonezijoje vis dar po truputį kariuajam a. Olandai ir indonezieciai kaltina vieni kitus sulauzius taikos paliaubas.

-Berne, vaziuojant poniai Peron su Sveicarijos uzsienio reikalų ministeriu, jos automobilis buvo apmetytas pomidoriais, is kurių vienas pataike ministeriui į aki. Luzerne p. Peron automobiliui buvo isdauzyti langai. Rysium su tais įvykiais, policija sulauke tris vietinius komunistus, kurie bus patraukti teisman.

-Rysium su TSRS-gos l.e.karo atstovo pareigas majoro Konov vazinejima po uzdraustą Svedijos pasienio ruožą ir tvirtovę Boden, Svedijos vyriausybė paprase TSRS-gos vyriausybės majorą Konov atsaukti į TSRS-gą. Svedų spauda vadina įvykį legalizuotu sapinejimu. Laikrascio Stockholm Titningen pranesimu, sovietai arestavo pries kurį laiką atsauktuosius savo pasiuntinius Svedijoje - Cernicov ir Norvegijoje - Kuznecov. Firmasis kaltinamas netinkamai elgesis su vakarieciais diplomatais, o antrasis - netinkamai gyves sovietų interesus Spicbergene.

Leidžia Stades Liet.Taut.Komitetas. Redaguoja L. Filipavicius. Iseina kasdien, be sventadienių. Prenumeratos kaina men. RM.10.